

Ewa

Krotochwila w 2 odsłonach

ze śpiewami

przez

ASPISA.

WINONA, MINN., 1889.
Drukiem i nakładem
Hieronima DERDOWSKIEGO

Adam i Ewa

Krotochwila w 2 odsłonach

ze śpiewami

przez

ASPISA.

WINONA, MINN., 1889.
Drukiem i nakładem
Hieronima DERDOWSKIEGO.

OSOBY.

ADAM, wieśniak
EWA, żona jego
HRABIA.

(Scena u Hrabiego w pałacu.)

Adam i Ewa

Krotochwila w 2 odsłonach
ze śpiewami
przez
ASPISA.

SCENA I.

(Scena przedstawia przed chatą wolną okolicę.)

A d a m.

(rąbiąc drwa.)

A niech cię licho porwie, fiu! aż mię poty oblewają — O mój Boże! jak to człowiek musi ciężko pracować!

E w a.

(przędzie)

A cóż? chcesz, żeby się to bez pracy obeszło?

A d a m.

O, jakto jej łatwo gadać, dobrze ci tu siedzieć i wymyślać, drew się jej zachciało i pracuj.

E w a.

A cóż, chcesz żebym ci na słońcu jeść nagotowała.

A d a m.

A!—

ŚPIEW Nr. 1.

Kto z wami trafi do ładu,
Kto? Niechajże który wyzna,
Jeszcze nie było przykładu,
By sprawę wygrał mężczyzna!
Z kobietą sprawa nie lada
Krzyk od świtu aż do zmierzchu,
Mężczyzny sprawa upada
Kobiety zawsze na wierzchu. (Bis.)
Zaniesiesz sprawę do pana
Pan sprawę sądzi i sądzi,
Jej sprawa będzie wygrana
A męża biją, że błądzi!—
Zaniesiesz skargę do sądu,

Sędzia sprawę jak rozłoży,
Żona znajdzie dla się względu,
A męża wsadzą do kozy. (Bis.)

E w a.

No proszę—a ty byś chciał, żeby było przeciwnie! żeby za wasze tyrańskie obejście nas jeszcze karano! O! gdybym ja była siędzią, tobym wszystkich mężczyzn kazała powywieszać.

A d a m.

A któżby wtenczas dogadzał waszym kaprysom, waszym nieskończonym chęciom i żądaniom?

E w a.

Wy nam dogadzacie?—Wy leniuchy—próżniaki! to stęka, to jęczy narzeka—na swoją pracę! żonie wymówki czyni, chociaż sam jest do niczego!

A d a m.

Kiedy tak, rąbże sama drwa!
(rzuca siekierę)

E w a.

Nie będziesz rąbał, to nie będziesz jadł!

A d a m.

Nie będziesz jadł, dobrze ci powiedzieć, kiedy jestem tak głodny, żebym sam siebie upiekł i zjadł, o przeklęty rodzie, choćbyś życiem przepłacił, ani za grosz litości u nich nie znajdziesz.

E w a.

Boście nie warci!

A d a m.

Nie warci? a przez kogośmy tak nieszczęśliwi, przez kogo musimy znosić ten bat?

E w a.

A któż ci każe znosić? zarzuć go, —nie podoba ci się ze mną, poszukaj sobie w moje miejsce Jagusi, Marysi, Kasi, albo kogo zechcesz.

A d a m.

A ty wtenczas na miejsce Adama

poszukasz Franusia albo Stasia!

E w a.

A niechże mnie Pan Bóg broni, gdybym była pierwej wiedziała o mojem nieszczęściu, nigdybym była za mąż nie poszła.

A d a m.

A ja, myślisz, żebym zrobił kiedy to głupstwo, gdybym cię wprzódy znał, pokuso, i mam dzisiaj za to!

E w a.

Oj wielka ci ze mną bieda!

A d a m.

Oj wielka mi rozkosz, kiedy mnie bieda jak bat chłoszcze!

E w a.

No mój Adamie, cóż ja temu winna?

A d a m.

Oj, ty nigdy niczemu nie winna, —niewiniątko, o biedny ja biedny— Adam!

Ewa.

To ja powinnam powiedzieć, biedna ja nieszczęśliwa Ewa.

Adam.

Ale czy to ja pierwszy.

ŚPIEW Nr. 2.

Od kiedy stoi świat,
Aż po dzisiejszy wiek,
Ciągle znosić bat
Musi biedny człek!

A batem tym kto,
Każdy dobrze wie,
bis { Że kobieta to
Co nas jak bat rznie.

Adam, gdy był sam,
Szczęsny w raju żył,
Ewa wlazła tam,
On się raju zbył!

Za przykładem tym
Nie tylko już raj,

bis { Lecz nikną jak dym
I naród i kraj.

Korona, berło, tron
A z nim cały lud
Znachodzi swój zgon
Przez kobiecy ród.

Mówią nie na żart
I każden to wie,
bis { Gdzie nie może czart,
To tam babę śle!

E w a.

Gadaj sobie zdrów, a ja nie słucham!

A d a m.

Gdyby to nie twoja prababka Ewa po imieniu nie skusiła podobnego po imieniu mnie Adama, nie potrzebowaliśmy tak dzisiaj pracować. —Zachciało jej się zakazanego owocu, jak zaczęła kusić Adama....

E w a.

Nie prawda, to Adam był wszystkiemu winien!

A d a m.

Adam? a kto zerwał zakazane jabłuszko co sobie spokojnie wisiało?

E w a.

A juści nie Ewa, bo kobiety po drzewach nie łażą.

A d a m.

Nie łażą, ale przymusiła Adama — położyła go na ziemię, stanęła na niego i zerwała owo jabłko, co nas pozbawiło raju.

E w a.

Zawsze temu Adam był winien, bo gdyby się był nie położył, Ewa nie dostałaby owocu.

A d a m.

A jakże to nie miał uczynić, jak zaczęła schlochać, płakać, to aż spazmów dostała, a doktorów jeszcze wtenczas nie było, cóż miał robić musiał się położyć.

E w a.

Gdyby był miał rozum, to byłby

tego nie zrobił, ale widać że to był taki—ciamciálamcia jak ty!

A d a m.

O gdybym ja był na miejscu tego Adama, nigdybym, na to nie pozwolił.

E w a.

A ty myślisz, że jabym ci na to kiedy zezwoliła?

A d a m.

(śmiejąc się)

Ej, ty wzorze kobiecości, dla ciebie to nie potrzeba i węża kusiciela, ażeby cię pokusił!

E w a.

Czy ty znowu zaczynasz?! czemu nie rąbiesz drew, chcesz mnie głodem zamorzyć; czy co?—

A d a m.

Rąbię już rąbię, oto raj, chata dziurawa jak rzeszoto, to zgniła słoma na dachu, przy piecu ława, a w piecu kilka próżnych garnków.—Pracu-

je człowiek, pracuje, a tembardziej się chce jeść, a tu załedwie—kawał razowego chłeba, a nawet i kartofle —no wody pan Bóg nie pożałował, ale za to dał żonę!... a to raj!

ŚPIEW Nr. 3.

Gdy w domu cierpisz ciągle niedolę
Na polu biada za tobą w ślad,
Uprawiasz grunta, uprawiasz role
Co ci nie zgnije, wybije grad!
A tu płać czynsze, drogie podatki,
Nakarm żołnierza, rekruta daj!
Jeszcze sąd ziemski cap! za ostatki.
bis { I to jest rozkosz i to jest raj,
Przyjdziesz do domu spocząć na ławie,
Żona ci strawę kłótnią zatruje,
A gdy znużony zasypiasz prawie,
Ona ci w uszy ciągle pytluje;
Ty mężem jesteś, a ona władnie,
Chcesz posłuszeństwa, sam wara znaj,
Po tym opisie to każdy zgadnie,
bis { Że to jest Ewa, a z Ewą raj!

(zabiera drwa i siekierę i odnosi do chaty.)

E w a.

Ale dla tego drwa narąbane i do chaty zaniesione.

Chcąc żeby żona życie słodziła
I przędła jego rozkoszy nić,
By same tylko gorycze pila
A jemu słodycz dawała pić;
Gdy chcesz od żony, to też jej daj,
We wszystkiem tylko dogodź swej (żonie
bis { A będzie spokój i będzie raj!

A d a m.

To tyle tylko—wcale nie wiele—Adam Ewie w raju we wszystkiem dogadzał.

E w a.

Dla tego też miał raj!

A d a m.

Chyba dla tego utracił!

E w a.

Czy ty znowu zaczynasz?

A d a m.

A tak jest, mówię i mówić będę

do końca życia, gdyby ją był szatan nie skusił, jabym teraz siedział w raju, położyłbym się na piecu jak sułtan i spałbym od rana do wieczora jak niedźwiedź.

E w a.

Bo też ty, próżniaku, prawdziwym jesteś niedźwiedziem— czy ty myślisz, że jak byłbyś w raju, to ja bym ci pozwoliła na takie próżniackie życie.

A d a m.

To się znaczy, że i w raju nie byłbym szczęśliwy, oj biedny ja biedny człowiek!

E w a.

Oj biedna ja biedna kobieta! (siada).

A d a m.

I ty biedna, i ja biedny i my oboje biedni!

E w a.

Ale cóż robić, jakże temu zara-

dzić.

A d a m.

Nie trzeba było Ewie być tak łakomą.

E w a.

A Adamowi mieć więcej rozumu i stałości!

A d a m.

Oj, gdybym ja był na miejscu, to byłbym nieporuszonym jak skała.

E w a.

A jabym ani spojrzała, ani pomyślała o tem drzewie.

A d a m.

Choćby się Ewa w trzy strumyki rozlała, anibym się poruszył.

E w a.

Choćby się sam Adam uparł, nie dozwoliłabym nigdy.

A d a m.

Eh, gdzie tam u licha, czy to ja cię nie znam.

E w a.

Cóż ja temu winna, mój Adamie!—

A d a m.

Ale zawsze, gdyby Ewa była nie pokusiła Adama, nie znałbym dziś biedy, jadłbym pomarańcze, — kupił sobie zegarek, a kartofle to bym kazał za okno powyrzucać.

E w a.

A ja nakupiłabym sobie szalów,— chustek, korali, stroiłabym się i o tem tylko myślała, ażeby się podobać.

A d a m.

Gdybym się choć jedną nogą dostał do raju, z tamtąd by mnie i sam Antychryst nie wygonił.

E w a.

A jabym już jabłek nie jadła,— choć je bardzo lubię, bylebym się tylko mogła dostać do raju!

A d a m.

Zaraz bym się zrobił Gubernato-

rem i naszego pana na obiad zaprosił!

SCENA 2.

C i ż i H r a b i a.

(który wszedł przed chwilą i ostatek tej rozmowy podsłuchał.)

H r a b i a.

Jak się macie, moi kochani! Idąc tędy, podsłuchałem waszą rozmowę i przychodzę zadość uczynić waszem żądaniom! Ofiaruję wam raj, jakiegoście pragnęli, z wszelkiemi rozkoszami, pod tym tylko warunkiem, jeżeli wytrzymacie próbę przezemnie wskazaną. Zamykajcież więc waszę chatę i pospieszajcie, bo na was oczekuję natychmiast!

A d a m.

Ale Jaśnie Panie!—my sobie tylko tak mówiliśmy.

E w a.

Ale Jaśnie Panie, my sobie tylko

tak żartowali!.

H r a b i a.

Nie usprawiedliwiajcie się, moi kochani, jak powiedziałem, że idąc podsłuchałem was, i nic w tem dziwnego nie widzę, pragnę wam dopomódz i osłodzić wam życie. Więc się zabierajcie i przybywajcie do mnie do pałacu, oczekuję was z niecierpliwością.

(odchodzi.)

SCENA 3.

C i ż b e z H r a b i e g o.

A d a m.

Ewo! Ewo!

E w a.

A co Adamie?

A d a m.

Co to było?

E w a.

Albo ja wiem.

Adam.

Uszczypnijno mię, może to mi się śni!

Ewa.

(szczypie go mocno).

A co?

Adam.

Aj! aj! to nie sen, znam dobrze twe pazurki.

Ewa.

A co, Adamie, pójdziemy do raju?

Adam.

Ale jaki to warunek u licha, to mnie trochę niepokoi.

Ewa.

Ja na każdy przystaję.

Adam.

Uniżony—patrzajno jaka mi skora a może to....

Ewa.

Może, co może! wolno nam będzie przyjąć, albo nie!

A d a m.

Zapewne.

E w a.

A więc chodźmy wszak nas oczękuje.

A d a m.

Nie długo się będę wybierał.

(wnosi resztę do chaty)

Ot całe moje bogactwo!

E w a.

I moje to samo, resztę biorę ze sobą.

ŚPIEW Nr. 4.

Bywaj mi zdrowa, chatko uboga,
Ewa na zawsze już żegna cię,
W miejscu Adama, u tego progá
Przyjdzie tu niedźwiedź, położy się,

A d a m.

(wychodząc z chaty).

Och chatko moja, bywaj mi zdrowa,
Już twój Adasio do cię nie wróci,
A w miejsce Ewy, przyleci sowa
Jednę piosenkę sobie zanuci—

Zostawiam tobie bogactwa moje,
Nie mam też co brać, więc idę sam.

E w a.

I ja też równie zostawiam swoje,
Co mam przy sobie, to tylko mam.

A d a m.

Zostaw i to!

E w a.

Cóż tu zostawić?

A d a m.

A twoje muchy?

E w a.

Tych ja nie mam.

A d a m.

Twoje kaprysy?

E w a.

Tych nie mam prawie.

A d a m.

To co masz złego.

E w a.

Toż ciebie mam,
Więc zostań sam,

Więc zostań sam!

A d a m.

Za nic na świecie.

E w a.

Rzućmy te grzechy.

A d a m.

Bez porachunku.

E w a.

Więc rękę daj!

A d a m—E w a.

razem

Porzućmy nasze dawniejsze grzechy
bis { A będziem mieli rozkosz i raj!

(Z a s ł o n a s p a d a).

* * *

(PAUZA-ZMIANA DEKORACYI)

SCENA 5.

(Sala w pałacu ładnie umeblowana, na środku stół zastawiony rozmaitemi potrawami, owocami, szampanem, kwiaty i t. d.)

H r a b i a A d a m i E w a.
(wchodzą)

H r a b i a.

No zbliżcie się, moi kochani! Patrzcie, oto macie raj, jakiegoście pragnęli,—na niczem wam zbywać nie będzie, ale jeżeli wytrzymacie próbę przezemnie wskazaną......

A d a m.

Co u licha za próba?

H r a b i a.

Oto jest waza, mająca lekkie przykrycie, w tej wazie zawiera się cała tajemnica, wszystkiego możecie używać oprócz tej wazy, a szczególniej tajemnicy; jeżeli wytrzymacie tę próbę, wszystko, co widzicie, do was będzie należeć, w przeciwnym razie tajemnica zniknie a z nią i raj.

(odchodzi)

SCENA 6.

C i ż bez H r a b i e g o.

A d a m.

Tylko tyle za te wszystkie rozkosze życia, ja się czegoś gorszego spodziewał.

E w a.

A ja sobie co innego zupełnie wyobrażałam.

A d a m.

Tedy te pokoje do nas należą, ach co za meble, jaki ogród, gruszki, śliwki jabł!.... Ewo, jabłka, to drzewo trochę mnie w zły humor wprowadza, każę to drzewo z pniem wyciąć wyrzucić.

E w a.

A ja nie pozwolę i cóż ci to szkodzi, że drzewo sobie stoi—niechaj!— a my pokażemy naszą stałość.

A d a m.

Tak jest, pokażmy, i niech ta waza stoi sobie do skończenia świata, to jej—ani tknę.

E w a.

Ani ja! (po chwili). Ale jednakże—

dziwna próba (zbliża się do wazy.) Eh, cóż to, alboż ja to nie widziałam wazy.

A d a m.

Tem bardziej gdy mamy coś lepszego przed sobą—żonulko patrzaj no, jak mi ślinka biegnie.

E w a.

Co za cudowne specyały, dawniej to mi się tylko śnić mogło, a teraz mam wszystko na jawie.

A d a m.

Ej—co tam wspominać o tem co było—używajmy teraźniejszości i zapominajmy, o przeszłości.... Jedzmy, pijmy, a to prawda, trzeba sobie popić (pije), wyborne!

(nalewa).

E w a.

(wypiwszy)

Wyborne! nalejno mi jeszcze!

A d a m.

Używaj, moja droga, a jeżeli ci te-

go mało, to ci każę sadzawkę zrobić z tego napoju.

E w a.

(przygląda się wazie).

Ale warto spróbować jeszcze czego.

A d a m.

Jak chcesz, moje życie, poczekaj, oto stoi jakieś licho opieczętowane— wszakże jest nasze, możemy zajrzeć co się w niem zawiera.

E w a.

Jak ci się podoba. Ale wiesz co mi na myśl przychodzi.

A d a m.

No i cóż?

E w a.

(pokazuje na wazę).

Czy to nie jest żart, żeby z nas wyszydzić, z nas zadrwić.

A d a m.

Niech sobie—kiedy nam z tem nie jest źle.

E w a.

Ale kiedy ja bardzo ciekawa, co to za żart!

A d a m.

Znowu ciekawa; Ewo, nie patrz w tę stronę, patrzaj lepiej na butelkę.

E w a.

No i cóż butelka?—Cóż to ciekawego.

A d a m.

To zapewne wszystko jedno.

E w a.

Jakto?

A d a m.

Posłuchaj!

ŚPIEW Nr. 5.

Sekret to rzecz wielka,
Ciekawość jest trunek,
Sekretem butelka,
A korek warunek.
Kto go odkorkuje,

Pokosztuje przecie,
A skoro skosztuje,
To już po sekrecie.

E w a.

Ja nie chcę kosztować,
Ale chcę zobaczyć,
Czy warto próbować,
Czy mnie chcą zastraszyć.

Będę ślepa niema,
Przy tem mieć rozrywkę,
Bis { Waza korka nie ma,
Ma tylko przykrywkę.

A d a m.

Nie podnoś przykrywki,
Już cię szatan nęci,
Nie będą przelewki,
Jak sekret uleci.

Znika chwila błoga,
Szatan skusił człeka, (Podczas tej
Ratuj się dla Boga zwrotki otwo-
Bo wszystko ucieka! rzył szampana)

E w a.

(zła).

Co ucieka?

A d a m.

Trzymaj—o, co, czy widzisz, czy zły ci przykład pokazałem.

E w a.

Tyle wart, co i ty.—Aż mię wstyd, że jesteś mężczyzną—jak możesz być taką babą.

A d a m.

Niech ja sobie będę babą, ale mam bobre zasady (pije). Aj, aj!

E w a.

Jakie zasady?

A d a m.

Nos! nos!—Niech cię licho porwie.—Na spróbuj! (daje Ewie.)

E w a.

(pije)

A! to coś doskonałego.

A d a m.

Acha!—uważaj tylko na nos, bo jak ci zakręci—to aż kichniesz.

E w a.

Od tego nie żal już i kichnąć—doskonałe!

A d a m.

Trzeba tu tylko poplądrować—to my tu coś dobrego nadybiemy.

E w a.

To nic, ale ta wąza, waza.

A d a m.

Znowu waza (sadza ją na krzesło) Siedź mi tu i niech ci zły duch nie szepce do ucha (siada w krzesło.) Co to za rozkosz, gdyby człowiek w błocie leżał, nie byłoby mu tak miękko.

E w a.

O, wielka mi rozkosz, już wolę moję chałupę, aniżeli te nudy.

A d a m.

Co ty pleciesz, Ewo, nie bluźń....

E w a.

Tam przynajmniej jestem sobie

wolną; mogę czynić co mi się podoba, nie mam żadnych rozkazów—zakazów—a tutaj dla jednej głupiej wazy, każą mi się nudzić....

A d a m.

Ewo, żończiu, jakież ci myśli przychodzą do głowy, już pokusa założyła swoje sidlisko, robak toczy do ucha—O widzisz kusiciela!

E w a.

Otóż macie zaraz i kazanie, a ja ci mówię, tu umrę—zeschnę—zwiędnieje—jeśli nie zobaczę co to za sekret.

A d a m.

I nie uschniesz i nie zwiędniejesz, i sekretu nie będziesz widziała.

E w a.

(ze złością).

Umrę—zeschnę—zwiędnięje.

A d a m.

Nie bój się, moja droga!

E w a.

Ja bym się miała bać—albożja ta-

ka rura. jak ty? idę i zobaczę. (biegnie.)

A d a m.

(zatrzymuje ją.)

Ani kroku, raz powiedziałem, że nic złego nie będzie i na tem koniec.

E w a.

(z płaczem).

O, biedna, nieszczęśliwa ja kobieta.

A d a m.

Przestań, przestań, bo ja mam miękkie serce.

E w a.

ŚPIEW Nr. 6.

Cały wiek smutku goryczy,
I któżby się mógł spodziewać,
Że ja w tem raju goryczy
Będę się łzami zalewać.

A d a m.

I ja twoją boleść czuję,
Łza jak rzęsisty deszcz kropi,

E w a.

Ach, ach, ach, ach, daj mi pokój!

A d a m.

Ach, " " " stalszą bądź!

E w a.

Ach, " " " a ty rządź!

A d a m.

Ach, " " " rób co chcesz!

E w a.

Ach, " " " jakże łżesz!

A d a m.

Ach, " " " spróbuj mnie!

E w a.

Ach, " " " wiesz, co chcę!

A d a m.

Bis { Wszystko masz

E w a.

Cóż mi dasz

A d a m.

Bis { Wszak masz raj!

E w a.

Wazę daj!

A d a m.

A co na to, to nie pozwolę.

E w a.

Nie pozwolisz, to taki raj?

(Ś p i e w a)

Będę płakać, będę szlochać,
Umrę przez męża tyrana
Co mnie już zaprzestał kochać,
Sprzecza się w nocy i zrana.

A d a m.

Będę słuchać w każdej dobie
Co zapragniesz, będziesz miała.
We wszystkiem dogodzę tobie,
Byś się we łzach nie rozlała,
Ach, ach, ach, ach, się uspokój

E w a.

Ach, " " " daj mi pokój.

A d a m.

Ach, " " " stalszą bądź,

E w a.

Ach, " " " a ty rządź

A d a m.

Ach, " " " rób co chcesz

E w a.

Ach, " " " jakże łżesz.

A d a m.

Ach, " " " spróbuj mnie!

E w a.

Ach, " " " wiesz co chcę.

A d a m.

Ach, " " " wszystko masz!

Bis { E w a.
Cóż mi dasz?
A d a m.
Bis { Wszak masz raj
E w a.
Wazę daj!

A d a m.

Ech, co na to, to nie pozwolę.

E w a.

Nie pozwolisz?—To taki raj? To tobie milsza waza, aniżeli ja! Kiedy tak, to nie chcę nic!

A d a m.

Aleź Ewuniu, niech cię szatan nie kusi a kysz!—a kysz!

E w a.

Nie ma tu gorszego szatana od ciebie,—trwajże więc w twoim uporze, a ja pogardzam tobą, pogordzam rajem—wracam do chatki, nie chcę cię znać, szatanie!

A d a m.

Ale poczekajno Ewo, bo jak się rozindorzysz, to nie możesz i słowa przemówić.

E w a.

No gadaj, gadaj co mi masz powiedzieć?

A d a m.

A zapomniałaś o zakazie naszego pana?

E w a.

Przecież nam pozwolono czynić co się nam podoba i ja też tak robię i ciebie nie słucham wcale.

A d a m.

A to skaranie Bozkie!

E w a.

Nie chcesz mnie słuchać! sprzeczasz się ze mną, idę do mojej chatki.

(chce odejść)

A d a m.

Niechaj idzie, może ją tam szatan ominie.

E w a.

(wraca)

Albo nie pójdę!

A d a m.

Otóż mamy!

E w a.

Po co mam iść, kiedy mogę sobie—i tutaj spokojnie życie pędzić!

A d a m.

A widzisz, Ewuniu.

E w a.

Nic nie widzę, mój mości—proszę cię do mnie wcale nie adresować, jestem sobie wolna, mogę tańczyć,

śpiewać i wszystko czego zapragnę będę miała.

Adam.

Tak jest wszystko!

Ewa.

Tylko nie od ciebie!

Adam.

A od kogoż?

Ewa.

To się już później pokaże, kto na ten honor zasłuży—może ogrodnik.

Adam.

A ty byś przyjęła.

Ewa.

A dla czego nie? on taki grzeczny;—przyjemny, tak mile na mnie spogląda, jestem pewna, że mi w niczem nie odmówi.

Adam.

Eh! djabel nie śpi!

Ewa.

Pójdę go poszukać w ogrodzie (chce wybiedz)

A d a m.

(zatrzymuje ją.)

Stój, ani z miejsca!

E w a.

A to znowu co nowego! mój, mości!—proszę mię puścić, ja go nie znam!

A d a m.

Jakto nie znasz twojego Adasia?!

E w a.

Mojego? zkąd pan to wziąłeś!

A d a m.

Czyż już o tem zapomniałaś, gdyśmy się—pierwszy raz z sobą zobaczyli?

E w a.

Tak, coś sobie przypominam.

A d a m.

ŚPIEW Nr. 7.

I.

Gdy cię raz pierwszy w życiu ujrzałem,

W sercu mem zlał się pociechy zdrój,
I wtenczas w duszy mej zawołałem:
To anioł z nieba, to anioł mój!

II.

Jak o Adamie biblija śpiewa,
Gdy w samotności Ewę ujrzał tam,
I ja też równie krzyknąłem: Ewa,
Czy dasz mi rączkę?

E w a.

Więc rzekłam; dam!

III.

A d a m.

O nie wydzieraj skarb mi ten drogi!

E w a.

Szanuj go tylko, on zawsze twój!

A d a m.

O Ewo moja, skarbie mój drogi!

E w a.

O mój Adamie, Adasiu mój!

IV.

A d a m.

Jak Adam w raju przed tobą klęknę.

E w a.

Miłością raju Ewa kocha cię.

A d a m.

Gdybym był kamień przed tobą zmięknę.

E w a.

Adasiu drogi, pokaż choć troszeczkę!

A d a m.

Co?

E w a.

(wskazując wazę)

Tylko troszkę!

A d a m.

Ach! co tego to nie mogę!

E w a.

Nie możesz, to taki raj! to dla ciebie milsza waza, niż moja spokojność! ach! słabo mi! słabo!

(rzuca się na krzesło.)

A d a m.

Aj Ewuniu! gwałtu! dla Boga.

E w a.

Ach umieram!

A d a m.

Masz tobie—gwałtu Ewuniu!—na masz cytryny, — pomarańcze, wino, kuropatwę!

E w a.

Nie chcę!—Ach! ach! ach!

A d a m.

Ach Ewuniu! ockniej się— przyjdź do siebie, pokażę wazę,—pokażę.

E w a.

Pokażesz?
(po chwili widząc, że nie pokazuje.) ach, ach, ach!

A d a m.

No, no przyjdź no do siebie.

E w a.

Pokaż prędko wazę, bo zemdleję.

A d a m.

Ależ Ewuniu zakaz!

E w a.

Tylko troszeczkę.

A d a m.

Ale ja wiem, że nas do nieszczęścia przyprowadzi.

E w a.

A więc nie chcesz?

A d a m.

Nie mogę.

E w a.

Nie możesz! ach, ach, ach!

A d a m.

Czy mnie Pan Bóg skarał, upamiętaj się, zrobię co chcesz.

E w a.

Ach! ta waza to moja śmierć!

A d a m.

Ależ....

E w a.

(mdleje coraz silniej)

Ach, ach, ach!

A d a m.

Już otwieram!

E w a.

Prędzej, prędzej bo skonam!

A d a m.

Ale zakaz Ewuniu!

E w a.

Chcesz mej śmierci!—ach, ach, widzę to, wszyscy widzą niech widzą jakiegom miała męża!—ach, ach, ach!

A d a m.

A jak mi doprawdy klapnie, toż dopiero dam sobie. Niech się dzieje wola Boża (otwiera wazę ptaszek ucieka.)

E w a.

(zrywając się.)

Ptaszek!

A d a m.

Patrzcie już zdrowa!

E w a.

A ty byś chciał, żebym ja na pra-

wdę—była chora,—aj ty niedołęgo, —wypuściłeś ptaszka!

A d a m.

Masz tobie—a na cóż ci się tak zachciało widzieć; nie mówiłem, że będzie bieda!

E w a.

On mówił a głupstwo zrobił.

A d a m.

No patrzcież, moi państwo, sama mię póty kusiła, szlochała, lamentowała, a teraz na mnie winę składa.

E w a.

Z takimto ciemięgą i raj mieć można!—przepadł raj, ot narobił licha!

A d a m.

Niech mię tu cygan osądzi, ślusarz zawinił, a kowala wieszają.

E w a.

A kto tu panem, ja czy ty?

A d a m.

Albo ja wiem!

E w a.

A kto mężczyzna?

A d a m.

Naturalnie, że ja!

E w a.

Czy ty jako mężczyzna nie powinieneś mieć więcej rozwagi i roztropności.

A d a m.

To prawda!

E w a.

Mężczyzna powinien mieć więcej rozumu!

A d a m.

I to prawda!

E w a.

A kto tu teraz winien.

A d a m.

Ja winien, ale i nie winien.

E w a.

Jak? ty nie głupiec? ale głupcem byłeś jesteś i będziesz nim do skoń-

czenia świata.

Adam.

Podobno, że my przez was w szczególności zostaniemy wszyscy takimi w ogólności.—Oj dla Boga już sędzia się zbliża—bywaj zdrów mój raju kochany. (zakrywa wazę.)

SCENA OSTATNIA

Ciż i Hrabia.

Hrabia.

Jak się macie moi kochani? Jak uważam, już jesteście po stole—Jakże wam się podoba to ustronie?

Adam i Ewa.

Z łaski Pańskiej....

Hrabia.

A próba, którą wam wskazałem, nie jest za ciężka?

Adam.

Co do mnie to...

Ewa.

Co do niego, J. W. Panie to.... ale co do mnie...

A d a m.

Tak jest co do nięj to ona...

E w a.

O mnie nie masz co wspominać.

H r a b i a.

W istocie jest to tak błaha rzecz, że—was wcale nie powinna zajmować, nie prawdaż?

A d a m i E w a.

Zapewne.

H r a b i a.

(przykłada ucho do wazy.)

Hm, coś cicho. (podnosi przy krywkę) (Adam i Ewa przed nim klękają.)

Gdzież sekret!

A d a m.

Fur! fur!

E w a.

J. W. Panie, ja jestem winna!

A d a m.

To ona mnie skusiła!

E w a.

Któż otworzył?

A d a m.

To ja, ale cóż miałem robić—jak zaczęła......

E w a.

Czy ty jako mąż niepowinieneś mieć więcej rozumu?—ale to głowa do—pozłoty.

A d a m.

Ależ J. W. Panie......

H r a b i a.

Wstańcie moi kochani i pamiętajcie, żeśmy się wszyscy w pierworodnym grzechu rodzili, tak było od początku i tak będzie aż do skończenia świata!—A ten tylko prawdziwie jest szczęśliwym, kto poprzestaje na małem i cieszy się—tem czem go opatrzność obdarza.—Wracajcież teraz do chatki—a gdy wam czego będzie brakować, przyjdźcie do mnie a ja wam udzielę (n. s.) Bo naszym to

jest obowiązkiem wspomagać biednych kmiotków i kochać ich jak braci!—Żegnam was! (odchodzi.)

E w a.

(po odejściu Hrabiego.)

Adamie!

A d a m.

Co Ewo?

E w a.

Wracajmy do chatki.

A d a m.

A wracajmy, nim nas z tego raju psami wyszczuć nie każą.

E w a.

Adamie, pogódźmy się.

A d a m.

A naturalnie pogódźmy się.

ŚPIEW Nr. 8.

E w a.

A jeżeli się kto gniewa,
Prośmy niech przebaczą nam,
Wszakżesz ja nie pierwsza Ewa,

A d a m.

A ja nie pierwszy Adam.

R a z e m.

I my równie raj stracili,
Przędząc przodków dawnych nić,
Lecz gdyśmy was zabawili,
Tośmy nie stracili nic.

(Zasłona spada.

KONIEC.

